

Publicatieoverzicht van Daniel Sils – J.J. Cremer

Handschrift Daniël Sils. Gedateerd 21 juli 1855. Pentekeningetjes door de auteur op fol. 247r: personages uit het boek. Bevat / omvat: Fol. 243-260: bijlagen waaronder drie brieven en een toelichting van Cremer bij de herdruk van Daniël Sils (Amsterdam, Funke & Van Santen, 1874) als premie van het Nieuws van den Dag voor 1874, en aantekeningen van Cremer over zijn bezittingen ca. 1875.

1e druk: Daniël Sils. – Arnhem : Is. An. Nijhoff & Zn., 1856, 2 dl. Afb. 247, 267 p.

2e druk: Amsterdam: G.L. Funke en P. van Santen, 1874. 320 p. Premie van Het nieuws van den Dag.

3e druk: Leiden: D. Noothoven van Goor, 1879. Romantische werken deel 5.

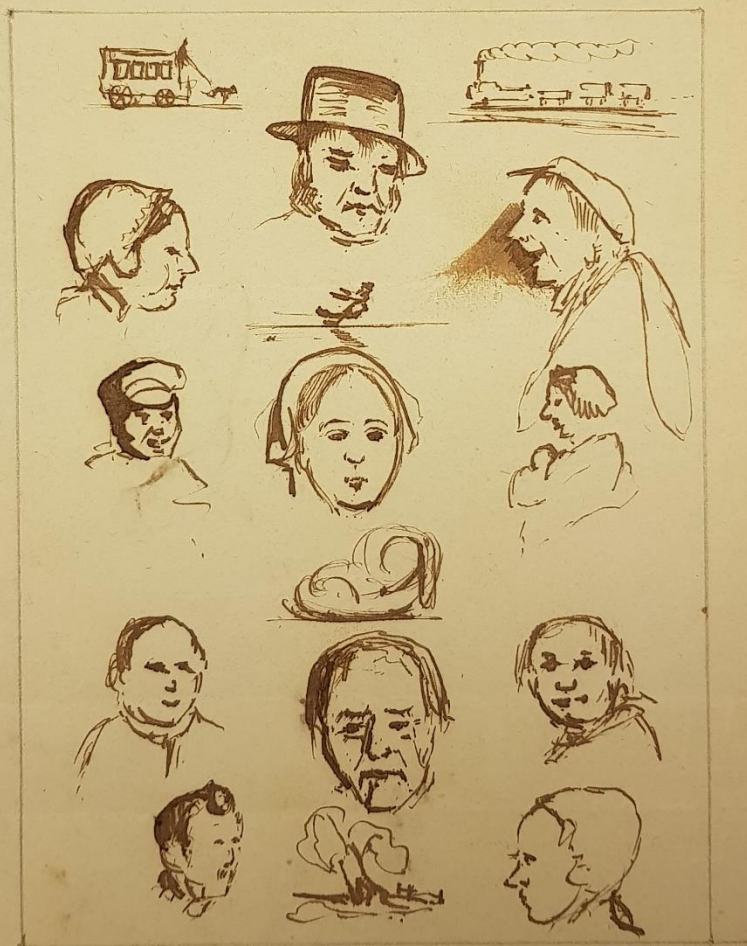
4e druk: Leiden: A. W. Sijthoff, [1888]. 3e druk. 348 p. Vijftig-cents-editie, deel 13.

5e druk: Leiden: A. W. Sijthoff, [ca. 1889]. 4e druk. 348 p. Vijftig-cents-editie, deel 13

6e druk. Leiden : A.W. Sijthoff, [ca. 1890]. 5e druk. 348 p. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

7e druk: Leiden : A.W. Sijthoff's uitg., [ca. 1938]. 6e druk. 348 p. Romantische werken. Blauwe omslag.

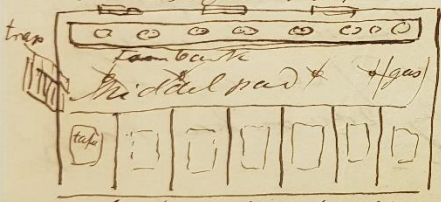
Handschriften Daniel Sils:

Schrift - Berend - Jans
Jenneke

De rechte Jans Jansboer en Hijnthje - Berend - Jans
1. Steenmeens Annetje Paul. Teunis Dijk

elk die ruchtjes zijn naar de Katakten, go-
rijen als draperie opgehangen. Wanneer men
privaat wil zijn worden die gordijnen meest ne-
gelaten en dan is het er overdag vrij donker in room
stukje. s' avonds als men geen afzonderlijk licht
verlangt men meer haemel e in de zaal met
3 of 4 heldere gaslampen branden. Er hier een
verbeelding:
(ventus het laag zijk met de straat)

Ja geloof niet dat recht een ruchtje juist te veel is naar
heeft, men van het Cabin Kamer. Ruimen of room

Bij die kant
verduistering
en vaak wel
om elken de de
af te den van de ge-
zien te worden. Goud
Kantons het e in 50 m.

Advertentie in Nieuwe Rotterdamsche courant, 7 november 1856:

(9785) Bij de Boekhandelaars **Is. A. NIJ-HOFF en ZOON**, te *Arnhem*, komt van de Pers:

DANIËL SILS.
DOOR
J. J. CREMER.
Een Oorspronkelijke Nederlandsche Roman, in twee Deelen Compleet, met Vignet. Prijs *f* 5.50.

En onlangs verscheen de *Vierde Druk* van:
JOANNES en THEAGENES.
Eene Legende uit de Apostolische Eeuw.
DOOR
BERNARD TER HAAR.
Met Vignet op Staal, in keurig Verguld Linnen Band. Prijs *f* 1.50.

Algemeene konst- en letterbode, 27 maart 1857:

eersten arbeid op het gebied der romanlitteratuur te wege gebragt, schier geheel heeft doen vergeten door de frischheid, het talent, waarvan zijne latere novellen getuigen moet, wil zij billijk zijn, herinneren en aan de zwakke zijde van den eersten, en aan de uitmuntende eigenschappen van den lateren arbeid. Even als de *Lelie van 's Gravenhage* zondigt de *Daniel Sils* door zwakheid en onnatuurlijkheid van conceptie; even als de *Betuwische Novellen* levert de *Daniel Sils* eene menigte van détail op, even gelukkig aangebragt, als talentvol opgevat en uitgewerkt. De blaam en de lof, die **Cremer** dus onze inziens voor zijn roman toekomen, zouden elkander bijna opwegen, ware het niet, dat wij in de voortreffelijkheid

Advertentie in Oprechte Haarlemsche courant, 22 juli 1857:

* * Voor wie Gelderland bezoekt, wordt als wèl onder-
rigte Gids aanbevolen.

ARNHEM en zijne OMSTREKEN, met een platte Grond
der Stad. Prijs f 1.

De uitgave geschiedt bij de Boekhandelaars Is. AN. NIJ-
HOFF & ZOON, te Arnhem, bij welke mede onlangs het
licht zag.

I. Mr. L. A. J. W. Baron SLOET, *Mijn ver-
blijf te Kissingen.* Met drie Platen en Vignet. Prijs f 1.80.

II. G. H. M. DELPRAT. *Verhandeling over de
Broederschap van G. GROOTE en over den invloed der
Fraterhuizen op den wetenschappelijken en godsdienstigen
toestand, voornamelijk van de Nederlanden na de veertiende
eeuw.* Tweede vermeerderde en verbeterde druk. Prijs f 3.

III. Mr. R. W. TADAMA, *Geschiedenis der Stad
Zutphen, van de vroegste tijden tot 1795.* Met Platen en
Kaart. Prijs f 3.

IV. J. P. SPRENGER VAN EYK, GANGA-
NELLI (Paus Clemens XIV), *in zijn leven en karakter
geschetst.* Met portret. Prijs f 2.40.

Om de tegenwoordige woeling en toestand van *Italië*, regt
te waarden, leze men wat de schrijver in dit werk meldt
aangaande den politieken toestand van dit land in de voor-
gaande eeuw en aangaande de omstandigheden die *Clemens
XIV* tot de opheffing van de orde der Jezuïten geleid
hebben.

V. J. J. CREMER, DANIEL SILS, 2 Deelen
met Vignet. Prijs f 5.50.

In alle Leesgezelschappen zal deze uitmund, geschre-
ven *Roman* met welgevallen worden ontvangen.

Bespreking van Daniel Sils door H. Schimmel in: De gids, jrg. 1857, deel 1. p. 303 e.v.

Vaderlandsche letteroefeningen, jrg. 1857, deel 1, p. 146-148:

DANIEL SILS. Door J. J. CREMER. Twee Deelen. Te Arnhem,
bij Is. An. Nijhoff en Zoon. 1856. In gr. 8vo. II en 514 bl.
f 5 - 50.

De Schrijver van *Daniel Sils* was ons geen vreemdeling; reeds sedert lang hebben wij in hem eene groote gave opge-
merkt van het wedergeven der toestanden uit het dagelijk-
sche leven, vooral van de mindere klassen, en waarlijk on-
overtroffen is de vader van SILS (ik bedoel niet zijn natuur-
lijken vader) in de schildering van hetgeen om hem heen voor-
valt. Ook nu weder zijn wij bij de lecture van den hier aan-
gekondigden roman dikwijls verwonderd geweest over de ge-
makkelijkheid, waarmede de Auteur zijne personen doet spreken
en handelen. Menig tooneel is waarlijk meesterlijk. Vooral
trof ons de beschrijving van het huwelijk van SCHOUWE met
RIEKA, en het afscheidsmaal dat VOLTER aan zijne vrienden (?)
geeft. Die gave van dramatiseren kenmerkt den kunstenaar,
die zich weet te verheffen boven zijn onderwerp, en het is
de roeping van onzen tijd ons menschen te doen zien en
te doen spreken, menschen als wij, menschen, niet zoo als wij
ze ons achter den schrijfflessenaar in onze schoolsche wijsheid

scheppen, maar zoo als ze werkelijk zijn. De Heer CREMER begrijpt die roeping bij uitnemendheid, en laat zijne personen spreken en handelen, en het drama afspelen, zonder ons met afgezaagde tirades bezig te houden, of watersoepjes van moraal op elke bladzijde toe te dienen. Daarvoor betuigen wij hem dank, en zeggen van den Auteur, met betrekking van dit boek weder: *„dat hij zich verdienstelijk heeft gemaakt.”*

Maar wij schroomen daarom des te minder om op vele leemten te wijzen. In de eerste plaats vinden wij de handeling door wat te veel personen gedragen; in een werk als hetgeen wij hier beschouwen, kan men zoo vele *détails* brengen als men wil: de aanleg van het boek brengt dit mede; maar des te zorgvuldiger moet men zich voor overlading wachten. Het is eene dikwijls reeds opgemerkte fout, dat men door de invoering van te veel personen de aandacht van den hoofdpersoon aftrekt; en wanneer ook hier SILS meer de hoofdpersoon gebleven ware, het zou de eenheid van het werk hebben bevorderd, en SILS op den voorgrond hebben geplaatst, die nu dikwijls naar achteren wordt gedrongen door personen, welke voor de handeling niet gebiedend noodzakelijk waren. Het is de economie van een verhaal, de handeling zoo veel mogelijk tot weinige personen te beperken. Deze komen dan in het volle licht voor.

Wij prijzen gaarne de keuze der karakters, vooral der nevenfiguren: de familie PAPAVER is allergeestigst gedacht en weêrgegeven, en deed ons aan de STASTOK's denken. MEINIER, Jufvrouw KREKEL, TROM, en de oude vrouw JAC zijn mede goed gedacht, en voor de teekening der BROESEN, de MICAWBER's van het boek, hebben wij dikwijls een bravo! over. De hoofdpersoon alleen — het is zeker geene kleine grief — boezemt echter niet zoo veel belang is. Hij is een beste jongen, dien men in het werkelijke leven graag zou voorthelpen, maar dien men in een boek niet belangrijk genoeg vindt. Men kan het inwendig streven en worstelen van den zoon des volks zeer goed wedergeven, men kan dat met vrucht doen; maar dat *inwendige* leven te beligchamen in een verhaal, is eene uiterst moeilijke poging, die zelden met goed gevolg is beproefd. Zoo als SILS nu is geteekend, boezemt hij ons te weinig belang in, en turen wij met veel meer genot naar de fiks geteekende nevenfiguren.

De *intrigue* vooral verdient geen lof. Zij is vrij gezocht. Vooreerst is het ons vreemd, waarom VOLTER zoo vele menschen vraagt, om zijne reis naar Amerika te hooren bekend maken, en onder die nog wel den schermmeester die hem altijd vervolgde; ten anderen zijn wij geen liefhebbers van al die natuurlijke kinderen, welke uit brieven en medaillons, uit kistjes, of van stervende meiden en huishoudsters, het geheim hunner geboorte vernemen, en dan eensklaps rijk en gelukkig worden. Hier zijn het bijna alle natuurlijke zonen en dochters waarvan sprake is, ten minste een groot deel der handelende personen verkeert in dat geval. Bij de ontkenning, die ons wel wat spoedig in 't werk gaat, is het ons niet begrijpelijk hoe RIEKA eensklaps merkt, dat DANIEL haar en zij DANIEL lief heeft, en hoe zij, voor de derde maal, *eeuwige* liefde zweert, terwijl het niet kiesch schijnt van den kieschen DANIEL, eerst de som gelds aan haar te geven, en haar daarna — zeker in gemeenschap van goederen — te huwen. — De ellenlange brieven, die al de geheimen aan het licht brengen, maken de lecture niet aangenamer, die anders niet ligt iemand onvoldaan zal laten.

Hij die het leven om hem heen zoo aanschouwelijk en gemakkelijk weêr kan geven als de Heer CREMER, heeft eene groote gave; maar die gemakkelijke moet tot des te ernstiger studie aansporen; zij verleidt anders ligt tot het verwerpen van het snoeimes der kritiek. De Heer CREMER denke aan het *Nonum prematur in annum*, maar... hij doe ons toch niet te lang wachten om ons nog iets van zijne hand te laten genieten.

De recensent: Bespreking door C. van de Betuwsche novellen (Loosjes 1856) en Daniel Sils. (zie afdrukken in apart Word-document.)

Nieuwe Rotterdamsche courant, 18 oktober 1861:

I. **J. J. Cremer**, DANIEL SILS, 2 deelen. Met vignet **f 5.50.**

II. **H. J. Jonckers**, SCHADUWBEELD. DEN uit den Voortijd. Met vignet **f 2.50.**

III. Dr. **A. Wildenhahn**, MARTIJN LUTHER, Romantisch-Historische Bladzijde uit het eerste tiental jaren der Kerkhervorming, 2 deelen. **f 3 90.**

IV. Dr. **A. Wildenhahn**, LUTHER EN MELANCHTON, Romantisch-Historische Bladzijde uit den tijd der Kerkhervorming. Met vignet **f 2.40.**

Bovenstaande Boeken, uitgegeven bij **Is. An. NIJHOFF & ZOON**, te *Arnhem*, zijn alom te bekomen. (12699)

De opregte Haarlemsche courant, 13 december 1864:

ROMANS.

zeer voordeelig verkrijgbaar bij **K. H. SCHADD** te Amsterdam, en op bestelling alom:

ARMAND, Ralph Norwood. 3 dln. 8°. met portret, (f 9,50) voor f 2,50.

BOSBOOM-TOUSSAINT, A. L. G. Een Leydsch Student in 1593, 8°. (f 3,90) voor f 1,60.

BUSKEN HUET, Cd. Overdrukjes, schetsen en verhalen, 8°. (f 2,90) voor f 1,25.

CREMER, J. J. Daniel Lils. 2 dln. 8°. (f 5,60) voor f 2,90.

ELIOT, GEORGE Adam Bede, vertaald door Mevr. **BUSKEN HUET**. 3 dln. 8°. (f 9,15) voor f 3,75.

GERSTÄCKER, Fr. Naar Amerika! 3 dln., 8°. (f 10,80) voor f 3,90.

HÖVELL, Dr. W. R. v. Slaven en vrijen onder de Nederl. wet. 2 dln. post 8°. f 1,90.

SCHIMMEL, H. J. De eerste dag eens nieuwen levens De overgang van Eukhuizen in 1572. 2 dln. 8°. (f 5,75) f 3.

Nieuws van den dag, 8 december 1873:

DANIËL SILS.

ROMAN

VAN

J. J. CREMER.

Aangemoedigd door den bijval, waarmede CREMER's laatste Roman «Hanna de Freule» door onze lezers ontvangen werd, hebben wij als premie op den jaargang 1874 van ons blad nogmaals een roman van dien auteur voor onze geabonneerden bestemd.

«Daniël Sils» — een der boeiendste romans van onzen gevierden novellist — is sedert lang totaal uitverkocht en daardoor weinig of niet bekend. Het werk is thans door den auteur herzien en wordt voor onze lezers gedrukt in 't zelfde nette formaat als «Hanna de Freule».

Terwijl de vroegere uitgave f5.40 kostte, zal de nieuwe druk voor onze geabonneerden verkrijgbaar zijn voor 50 cents, bij afneming aan ons Bureau, en voor 70 cents, bij franco toezending door 't geheele Rijk.

Onze geabonneerden in Amsterdam gelieven hun 50 cents in *geld*, die van buiten hun 70 cents *per postwissel* (niet in postzegels) te zenden. Wanneer de laatste, behalve hun duidelijk adres, op den postwissel schrijven «voor de premie», dan is verdere bijvoeging overbodig.

Aan ieder geabonneerde kan slechts één exemplaar tot genoemden prijs worden afgeestaan. Aanvragen om meer ex. worden niet uitgevoerd, evenzeer als die, waarbij men verzaint de 50 of 70 cents te zenden.

Op 31 December n. s. is dit aanbod vervallen. De toezending der gevraagde ex. zal plaats hebben in de maand Januari n. s.

Amsterdam, 6 December 1873.

DE DIRECTIE.

Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage, 24 december 1873:

Van J. J. Cremer's Roman
 RETITELD:
DANIEL SILS,
 is de eerste druk, die /**5.40** kostte, totaal uit-
 verkocht. Een nieuwe, door den Auteur herziene
 druk van dit boeiende werk is **speciaal voor**
geabonneerden op HET NIEUWS VAN
DEN DAG ter perse gelegd en zal voor hen in
 JANUARI a. v. verkrijgbaar zijn voor **50 Cents**
franco door 't geheele Rijk, en voor **50 Cents**,
 zoo 't van ons Bureau wordt afgehaald.

Abonnementen op **Het Nieuws van den Dag**
 worden aangenomen door alle Boekhandelaars en
 Postdirecteuren. Voor /**2.50** per kwartaal ont-
 vangt men van deze Courant 6 Nummers per week
franco in eigendom, en recht op de jaarlijkse
 premiewerken.

Het Nieuws van den Dag (dat onder de
 redactie van onzen bekenden Letterkundige, den
 Heer H. DE VEER, het licht ziet) geeft al de
 rubrieken van de gewone dagbladen, doch in be-
 knoopen vorm. Hoewel het Blad slechts 4 jaren
 bestaat, overtreft het door zijn dagelijkse oplage
 van **12,000** exemplaren het debiet van eenig
 ander dagblad. Dit feit zij voldoende om te pleiten
 voor den inhoud.

De zeer geringe prijs maakt het voor ieder be-
 rektaat.

BUREAU: **Pijpenmarkt, te Amsterdam.**
 (18366) **DE DIRECTIE.**

Nieuws vd dag, 30 december 1873:

DANIËL SILS.
 R O M A N
 VAN
J. J. CREMER.

„Daniël Sils“ — een der boeiendste romans
 van onzen gevierden novellist — is sedert lang
 uitverkocht en daardoor weinig bekend. Het werk,
 thans door den auteur herzien, wordt gedrukt in
 't zelfde formaat als „Hanna de Freule.“

Terwijl de vroegere uitgave /5.40 kostte, zal de
 nieuwe druk uitsluitend voor onze geabonneer-
 den als premie op den jaargang 1874 van ons
 blad, verkrijgbaar zijn voor 50 cents, bij afhaling
 aan ons Bureau, en voor 70 cents, franco door 't ge-
 heele Rijk.

Onze geabonneerden in Amsterdam gelieven hun
 50 cents *in geld*, die van buiten hun 70 cents
in postzegels of per postwissel te zenden. Wanneer
 de laatste, behalve hun duidelijk adres, op den
 postwissel schrijven „voor de premie,“ is verdere
 bijvoeging overbodig.

Ieder geabonneerde kan slechts één exemplaar
 bekomen. Aanvragen om meer ex. worden niet uit-
 gevoerd, evenmin als die, waarbij men verzuimt
 de 50 of 70 cents te zenden.

De toezending geschiedt in Januari 1874.

Amsterdam, December 1873. **DE DIRECTIE.**

Nieuws van den dag, 16 januari 1874:

BERICHT.

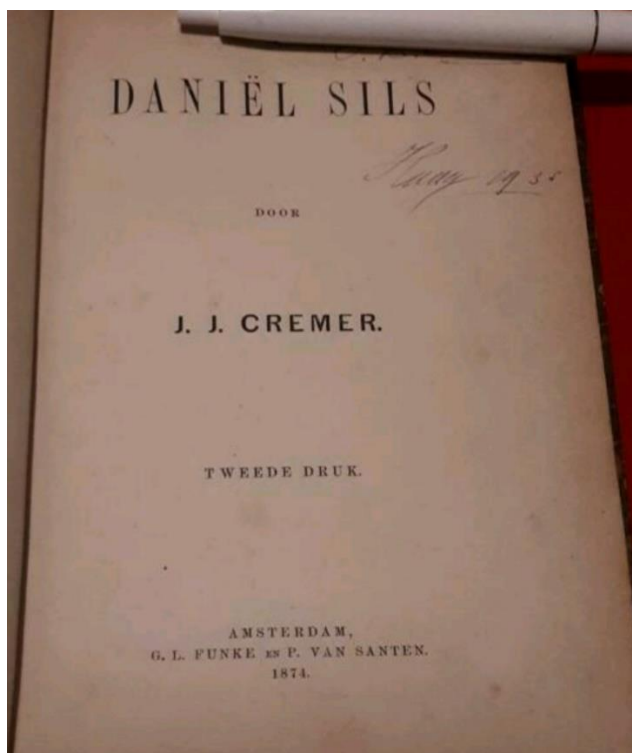
In antwoord op veler aanvragen diene, dat de roman „Daniël Sils”, van J. J. CREMER, welke tot premie voor onze geabonneerden bestemd is, sedert 1 December ter perse ligt, maar niet vóór het einde dezer maand kan afgedrukt zijn, zoodat de verzending niet vóór Februari zal kunnen plaats hebben. Zoodra het werk afgedrukt gereed ligt, zal daarvan in ons blad kennis worden gegeven.

Aan hen die nog verzuimden hunne aanvragen om genoemde premie te doen, wordt bericht, dat daartoe thans nog gelegenheid is.

Men zij indachtig dat bij de aanvragen 50 cts. moet worden gevoegd, zoo men het boekwerk van ons bureel wenscht *af te halen*, doch 70 cts. zoo men *franco toezending* verlangt. Voor die 20 cts. meer belasten wij ons met franco levering door 't geheele rijk. Aanvragen waarbij die 50 of 70 cts. ontbraken, zijn door ons ter zijde gelegd.

Toezending der gelden wachten wij franco in geld, postzegels, of per postwissel.

Amsterdam, 14 Jan. '74. DE DIRECTIE van
Het Nieuws van den Dag.

Oprechte Haarlemsche courant, 25 mei 1875:

P. VAN SANTEN, te Leiden, heeft uitgegeven:
DANIEL SILS DOOR **J. J. CREMER**.
 2de druk, 1 deel post 8°, 325 bladzijden. Prijs f 1,50.

Nieuws van den dag, 1 november 1875:

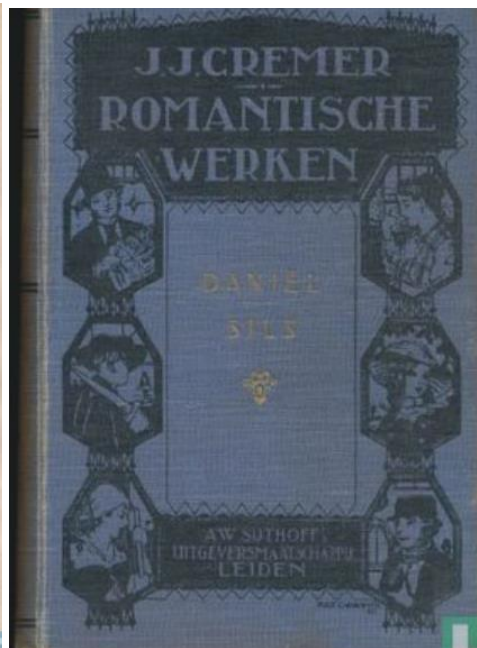
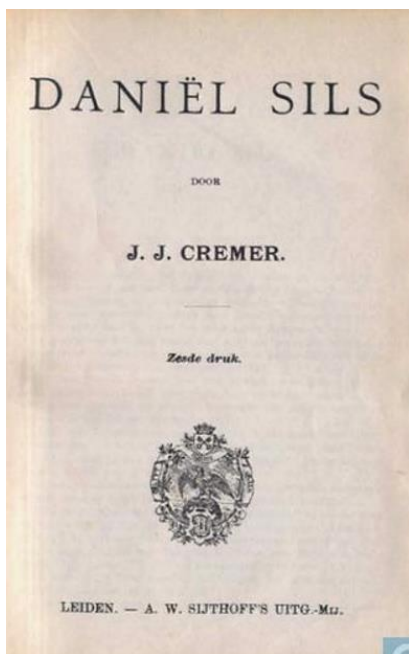
P. VAN SANTEN, te LEIDEN, heeft uitgegeven:
VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,
W. J. HOFDIJK, LEYDENS WEE EN ZEGEPRAL. Met platen en platte-
 gronden. Roy. 8o. f 2.90
J. J. CREMER, DANIEL SILS, 1 deel Post 8o. » 1.50
Dr. JAN TEN BRINK, NIEUWE HAAGSCHE BESPIEGELINGEN. 1 deel
 Post 8o.. . . . » 2.25

Nieuws van de dag, 26 januari 1876:

P. VAN SANTEN, te Leiden, heeft uitgegeven:
VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,
EDM. DE AMICIS, NEDERLAND EN ZIJNE BEWONERS. Uit het Ita-
 liansch vertaald door D. LODEESEN, met een voor-
 rede van Dr. JAN TEN BRINK. Een deel post-8o. van
 336 bladz. met keurig gesteendrukten omslag f 2.25.
Dr. JAN TEN BRINK, NIEUWE HAAGSCHE BESPIEGELINGEN. Een deel
 post-8o. van 346 bladz. met keurig gesteendrukten
 omslag f 2.25.
Dr. JAN TEN BRINK, SLACHTOFFERS EN HELDEN DER FRANSCHE
 REVOLUTIE. 2e druk. Een deel post-8o. van 264
 bladzijden met 57 houtgravures f 2.25.
J. J. CREMER, DANIEL SILS. 2e druk. Een deel post-8o. van
 320 bladzijden. f 1.50.
J. J. CREMER, TOONEELPELERS. 3 deelen. gr.-8o. . . f 7.50.
W. J. HOFDIJK, LEYDENS WEE EN ZEGEPRAL. Met Platen en
 Plattegronden. Een deel roy. 8. van 248 blz. f 2.90.

Dagblad van Zuid-Holland en sGravenhage, 11 februari 1879:

De heer D. Noothoven van Goor, te Leiden,
zet de uitgaaf van *Cremer's Romantische Werken*
regelmatig voort; de 24e afl. ontvingen wij
dezer dagen. Ook *Emma Berthold* is nu com-
pleet; *Daniel Sils* is een goed eind op weg.
Den vereerders van **Cremer**, die met deze
goedkope uitgaaf nog geen kennis maakten,
bevelen wij haar alsnog zeer aan.

Een bespreking in: H. Sanders — Jacob Cremer. Haarlem : Gottmer etc., 1952. p. 17-20.

Laatst bijgewerkt: 13 januari 2022.

www.jacobcremer.nl